

Кейс 1.

Група 1.

Завдання файлу. Підготувати рубрику «Феномен Лесі Українки. Мало хто знає, але...».

Феномен «Ucrainka incognita»

Мало хто знає, але, якби Леся жила в наш час, її б однозначно назвали дитиною індиго, адже в дитинстві була надзвичайно кмітливою та схоплювала все на льоту. До прикладу: навчилась читати ще в чотири роки, шестилітньою вона вже майстерно вишивала, а у дев'ять – написала свій перший вірш. У 19 років написала підручник «Стародавня історія східних народів». Знала 7 мов – українську, французьку, німецьку, англійську, польську, російську та італійську;

Мало хто знає, але через нерозлучність зі старшим братом Михайлом, їх в сім'ї називали спільним іменем – «Мишелосіє»;

Мало хто знає, але свій псевдонім Лариса Косач запозичила в дядька – Михайла Драгоманова? Він підписувався як «**Українець**»;

Мало хто знає, але Леся Українка ввела в нашу мову літературний неологізм «напровесні»;

Мало хто знає, але існує астероїд, названий на честь поетеси. Його повна назва – 2616 Леся (2616 Lesya). Це астероїд головного поясу, відкритий 28 серпня 1970 року.

Мало хто знає, але в останні роки життя очі Лесі Українки набули надзвичайного блакитного кольору.

Кейс 1.

Група 2.

Завдання файлу. **«Поема «Давня казка» як поетичний маніфест Лесі Українки».**

З давніх часів література і, зокрема, поезія відігравала важливу роль в житті людей. Змалку дитина чула колискові, народні пісні, вірші, які протягом віків створювали справжні майстри слова. Можна не помічати, але поезія супроводжує весь наш життєвий шлях. Саме тому всіх поетів так хвилює тема призначення поета і поезії. Поему "Давня казка" було написано у 1893 році далеко за межами України. У центрі поеми Леся Українка зобразила поета, який у своїх піснях висловлює найзаповітніші мрії народу про волю та щастя.

Кейс 1.

Група 3.

Завдання файлу. **«Художньо-виразні засоби та образи поеми «Давня казка».**

Епітети: весела, щедра, мила;

метафори: промінням грала, сипала квітки;

порівняння: хутко, мов стокрила;

синоніми: ожило, загомонило;

художні образи: весна, природа, дарунки, яблуневі гілки, листя, квітки, вітер, гай, воля, пташині пісні;

повтори: все, я, мене;

заперечення: ні, не забула.

Кейс 1.
Група 4.

Завдання файлу. «Поети, хто вони?» (фрагменти висловлювань).

*«Якщо є світи – то це поети,
Інших за життя не знав світів, ...
Чарівні творці ідей і слів,
Слід за вами я до сонця рушив
І як ви обпалений згорів» (А. Каспрук).*

«Ніхто не може бути добрим поетом... без душевного вогню і без деякого натхнення, ...» (Демокрит).

*«Поети! Не пишайтеся вінцем лавровим. Ваш вінець — терновий»
(Іван Світличний).*

Спільне для усіх груп питання.

Чому, на вашу думку, у назві поеми «Давня казка» Леся Українка використовує літературознавчий термін «казка»?

Літературна розминка.

**Учні по черзі від кожної групи ставлять один одному питання за змістом прочитаної поеми.*

- 1) Поет був красивим і щасливим.
- 2) До оселі Поета постійно приходила молодь.
- 3) Лицар Бертольдо був благородним та ввічливим.
- 4) Поет сказав, що має стільки багатства, що його стане й на лицаря
- 5) Бертольдо зацікавився й вирішив подружитися з поетом
- 6) Граф визнав дивну силу слова.
- 7) Поет допоміг лицареві завоювати серце вродливої донни Ізидори.
- 8) Поет допоміг лицареві завоювати бусурманське царство
- 9) Бертольдо щедро нагородив поета.
- 10) Граф справді був спочатку гідний щастя — чинив справедливий суд, був лагідний до підданих.
- 11) По далеких війнах граф привчився до грабунку.
- 12) Поет вирішив стати наближеним до графа, щоб допомогти трудящим полегшити їхню долю.

Літературна розминка.

**Учні по черзі від кожної групи ставлять один одному питання за змістом прочитаної поеми.*

- 1) Поет був красивим і щасливим.
- 2) До оселі Поета постійно приходила молодь.
- 3) Лицар Бертольдо був благородним та ввічливим.
- 4) Поет сказав, що має стільки багатства, що його стане й на лицаря
- 5) Бертольдо зацікавився й вирішив подружитися з поетом
- 6) Граф визнав дивну силу слова.
- 7) Поет допоміг лицареві завоювати серце вродливої донни Ізидори.
- 8) Поет допоміг лицареві завоювати бусурманське царство
- 9) Бертольдо щедро нагородив поета.
- 10) Граф справді був спочатку гідний щастя — чинив справедливий суд, був лагідний до підданих.
- 11) По далеких війнах граф привчився до грабунку.
- 12) Поет вирішив стати наближеним до графа, щоб допомогти трудящим полегшити їхню долю.

Літературна розминка.

**Учні по черзі від кожної групи ставлять один одному питання за змістом прочитаної поеми.*

- 1) Поет був красивим і щасливим.
- 2) До оселі Поета постійно приходила молодь.
- 3) Лицар Бертольдо був благородним та ввічливим.
- 4) Поет сказав, що має стільки багатства, що його стане й на лицаря
- 5) Бертольдо зацікавився й вирішив подружитися з поетом
- 6) Граф визнав дивну силу слова.
- 7) Поет допоміг лицареві завоювати серце вродливої донни Ізидори.
- 8) Поет допоміг лицареві завоювати бусурманське царство
- 9) Бертольдо щедро нагородив поета.
- 10) Граф справді був спочатку гідний щастя — чинив справедливий суд, був лагідний до підданих.
- 11) По далеких війнах граф привчився до грабунку.
- 12) Поет вирішив стати наближеним до графа, щоб допомогти трудящим полегшити їхню долю.

Кейс № 2

Питання №1 Головним героєм поеми є Поет. Уявіть себе поетом. Як ви складатимете вірші?

Кейс № 2

Питання №2 Якщо це почуття, чим його можна викликати?

Кейс № 2

Питання №3 Для кого і з якою метою поет складає вірші?

Кейс № 2

Питання №4 Чим, на вашу думку, була поезія для Лесі Українки?

Кейс № 3. «Доберіть пару». На основі поеми дібрати пару з протилежним значенням.

1 група

Пекло –

Землянка вогка –

Кейс № 3. «Доберіть пару». На основі поеми дібрати пару з протилежним значенням.

2 група

Мужичка –

Руки чорні –

Кейс № 3. «Доберіть пару». На основі поеми дібрати пару з протилежним значенням.

3 група

Мучились –

Гуляв у замку –

Кейс № 3. «Доберіть пару». На основі поеми дібрати пару з протилежним значенням.

4 група

Дарувати –

Поет –

Кейс № 4.

Група 1. Використовуючи заготовки (перука, одяг, театральний грим, тощо), передайте основні портретні характеристики Поета і риси його характеру через запропонований діалог. (*Поет не самотній, щасливий, вільний, має ясний розум, спокійний, врівноважений, каліка, чесний, щедрий, добрий, сміливий*).

Кейс № 4.

Група 2. Використовуючи заготовки (перука, одяг, театральний грим, тощо), передайте основні портретні характеристики лицаря Бертольдо і риси його характеру через запропонований діалог. (*Бертольдо лихий, гордий, завзятий, упертий, прагне до збагачення, улесливий, підступний. Зневажає інших, бездушний, лякливий*).

Геть одбившись від гурту,
їде лицар в самотині.
Зирк! - поет лежить, як перше,
На самісінькій стежині.
«Ах, гостинця ти чекаєш! –
Мовив лицар і лапнувся
По кишенях. - Ой, небоже,
Вдома гроші я забувся!»
Усміхнувся поет на тес:
«Не турбуйсь за мене, пане,
Маю я багатства стільки,
Що його й на тебе стане!»
Спалахнув від гніву лицар,
Був він гордий та завзятий,
Але ж тільки на упертість
Та на гордощі багатий.
«Годі жартів! - крикнув згорда. –
Бо задам тобі я гарту!»
А поет йому: «Та й сам я
Не люблю з панами жарту...

*Бачиш ти - оця діброва,
Поле, небо, синє море –
То моє багатство-панство
І розкішне, і просторе.
При всьому сьому багатстві
Я щасливий завжди й вільний».*
Тут покликнув лицар: «Боже!
Чоловік сей божевільний!»
«Може буть, - поет відмовив, -
Певне, всі ми в Божій волі.
Та я справді маю щастя,
І з мене його доволі». (...) *Засміявся на тес лицар:
«Давню байку правиш, друже?
Я ж тобі скажу на тес:
Ти щасливий та не дуже.
Я б віддав отой химерний
Твій таємний світ надхмарний
За наземне справжнє графство,
За підхмарний замок гарний.»*

Кейс № 4.

Група 3. Заповнити порівняльну таблицю подібного і відмінного в цих образах.

Подібне	Відмінне	
	Поет	лицар Бертольдо

Кейс № 4.

Група 4 Виконати і представити замальовки образів Поета і графа Бертольдо.

Кейс № 5.

Група 1. Приклад тексту про щастя в науковому стилі.

Щастя — психоемоційний стан цілковитого задоволення життям, відчуття глибокого задоволення та безмежної радості. Те, що викликає відчуття найвищого задоволення життям, дає радість людині.

Кейс № 5.

Група 2. Приклад тексту про щастя у публіцистичному стилі.

Кожна людина, яка створює матеріальні та духовні цінності, має право на щастя. В цьому Григорій Сковорода був переконаний і стверджував це своїми творами. Він писав, що заради щастя не потрібно далеко їхати, колінкувата перед сильними світу, бо воно завжди і всюди з людиною. Його тільки треба пізнати.

Кейс № 5.

Група 3. Приклад тексту про щастя в художньому стилі.

Загляньте глибоко в душу, озирніться назад, поверніться туди, де ви були щасливі... В день, хвилину,...В секунди, наповнені тихою світлою радістю, душевною рівновагою, незгасаючим внутрішнім теплом. Час, коли Ви були щасливі, коли тримали в руках малесеньку краплиночку щастя, задля якої могли б забути все. Кристалічне, прозоре, вміщує цілий світ у собі і водночас являється цілим світом... Суміш спогаду і почуттів, вічності і болю скороминущості.. Щастя - кольору душі, а душа – уже як зафарбуєш.

Кейс № 5.

Група 4. Створити асоціативні фрагменти на тему «Щастя» (зразки слів-асоціацій, художнє зображення на аркушах, у міміці, жестах, хореографії, застиглих формах тощо).

Кейс № 6. Група 1. Міні-диспут

**«Щастя - кольору душі,
а душа – уже як зафарбуєш»**

Марта Сторож

Дума «Маруся Богуславка

*А в тій темниці пробувало
Сімсот бідних козаків, ...
Та божого світу
І сонця праведного не забачали.
Гей, то дівка-бранка,
Маруся, попівна Богуславка,
А все добре дбає,
До кам'яної темниці прибуває, ...
«Ей, козаки, ви, бідні невольники!
Не лайте мене,
Не закликайте мене!
Гей, як діждемо святого великодня,
То буде наш пан турецький
До мечеті од'їжджати,
То буде мені, дівці-бранці, ...
Ключі на руки віддавати,—
Буду на руки приймати,
До кам'яної темниці прибувати ...*

*...отвирати,
Вас, бідних невольників,
А з кам'яної темниці випускати ...
В города християнській утікайте,
Тільки города Богуслава не минайте!
До батька до мого й матері прибувайте ...
Нехай буде батько і мати
Та ще добре дбати,
То статків-маєтків не збувають,
Великих скарбів не збирають,
Моєї голови
А з тяжкої неволі не визволяють,
Бо вже я потурчилась,
Побусурменилась
Для розкоші турецької,
Для лакомства нещасного ...
Даруй, боже, милості вашій,
І всім військам запорозьким,
І всім слухаючим головам,
І всьому товариству і кривному, і сердечному
Пошли, боже, на многая літа
І до кінця віка!*

Кейс № 6. Група 2. Міні-диспут

«Щастя - кольору душі, а душа – уже як зафарбуєш»

Марта Сторож

Іван Франко. Історична повість «Захар Беркут»

... – Тухольці! – кричав Тугар Вовк. – Начальник монголів обіцяє вам віддати вашого полоняника живого й здорового і жадає, щоб ви за те нас, кільки нас іще лишилося, випустили живих і здорових із сеї долини! В противнім разі жде вашого сина неохибна смерть.

Немов хотячи доочне показати їм усю правдивість тої погрози, Бурунда підняв свій страшний топір над головою безоружного Максима.

Вся громада стала мов без духу. Затремтів старий Захар і відвернув очі від того виду, що різав його серце.

– Захаре, – сказали старі тухольці, обступаючи його, – ми думаємо, що можна прийнята се предложення.

... – Не знаєте ви, браття, монголів.

...– Але твій син, Захаре, твій син! Уважай, що його жде загибель!

– Нехай радше гине мій син, ніж задля нього має уйти хоч один ворог нашого краю!

...– Захаре, Захаре, – говорили громадяни, – всі ми уважаємо, що досить того знищення, що сила ворожа зламана, і громада не бажає смерті тих остатніх. У твої руки складаємо долю їх і долю твого сина. Змилуйся над своєю власною кров'ю!

– Можеш обіцяти їм на словах усе, щоб лише віддали тобі сина, ...

– Ні! – сказав обурений Захар. – Се було б нечесно. Беркути додержують слова навіть ворогові і зрадникові. Беркути ніколи не сплямують ні своїх рук, ні свого серця підступно пролитою кров'ю! Досить, діти, тої бесіди!...

**«Щастя - кольору душі,
а душа – уже як зафарбуєш»**

Марта Сторож

Микола Гоголь. Повість «Тарас Бульба»

...— Князівно! — вигукнув Андрій, наповнений і сердечними, і душевними, і всілякими пориваннями. — Що тобі треба? Чого ти хочеш? Накажи мені! Загадай мені найнеможливішу послугу, яка тільки є на світі, — я кинуся виконувати її! Загадай мені зробити те, чого не в силі зробити жоден чоловік, — я зроблю, себе занпащу. Занпащу, занпащу! І занпастити себе задля тебе, святим хрестом присягаюся, так мені солодко... та несила всього сказати!

... всього я зречуся, покину, спалю, потоплю за одне твоє слово, за один тільки порух твоєї тонкої чорної брови!

— Не дури, лицарю, ні себе, ні мене, — промовила вона, тихо хитаючи прекрасною головою своєю. — Знаю, на превеликий мій жаль, дуже добре знаю, що не вільно тобі кохати мене; і знаю, який обов'язок і заповіт твій, — тебе кличуть батько, товариші, вітчизна, а ми — твої вороги.

— А що мені батько, товариші й вітчизна? — мовив Андрій, стрепенувши головою й випроставши стрункий, як явір над водою, свій стан. — Тож коли так, то ось що: нема в мене нікого! Нікого, нікого! — промовив він тим самим голосом і підтвердив мовлене таким рухом руки, яким упертий, непоборний козак виявляє звагу вчинити справу нечувану й для когось іншого неможливу. — Хто сказав, що моя вітчизна Україна? Хто дав мені її за вітчизну? Вітчизна є те, чого шукає наша душа, що для неї наймиліше. Моя вітчизна — ти! Ось моя вітчизна! І понесу я вітчизну цю в серці моїм, понесу її, доки стане мого віку, і подивлюся — хай хто-небудь з козаків вирве її звідтіля! Я все, все, що є на світі, продам, віддам, занпащу за таку вітчизну!

Кейс № 6. Група 4 (творча)

***«Щастя - кольору душі,
а душа – уже як зафарбуєш»***

Марта Сторож

Створити асоціативні фрагменти на тему «Щастя» (зразки слів-асоціацій, художнє зображення на аркушах, у міміці, жестах, хореографії, застиглих формах тощо).

Прізвище, імя _____

Клас _____

Тест за темою поеми «Давня казка»

1. Леся Українка визначила жанр свого твору, а саме:
а) казкова поема; б) лірична оповідь; в) філософська казка; г) ліро-епічна соціальна поема-казка
2. Поета у творі авторка називає:
а) нещасним і талановитим; б) уважним і кмітливим; в) сором'язливим і спритним;
г) пунктуальним і винахідливим.
3. Слово поета «всім давало»:
а) піднесеність і бадьорість; б) розвагу і пораду; в) можливість позбутися всього лихого;
г) користь і впевненість у самовизначенні.
4. Герой твору не відчував ні голоду, ні холоду, бо отримував допомогу від:
а) Господа; б) простого люду; в) кобзарів; г) князя.
5. Характеризуючи лицаря, поетеса назвала його:
а) лихим; б) жорстоким; в) підступним; г) легковажним.
6. Рими у поета —: а) молодята; б) перепілочки; в) промінчики; г) соколята.
7. Щастя для поета — мати:
а) великий гонорар за свої поезії; б) волю; в) графство; г) повагу до себе від лицаря.
8. «Нелегким полюванням» для лицаря було:
а) спіймати пташку; б) дібрати ноти для виконання музики; в) скласти поезію;
г) віднайти музичний інструмент.
9. Чим поет чарував усю громаду?
а) Своїми думками і вчинками; б) вмінням розуміти проблеми народу; в) красою душі;
г) чудовими поезіями,
10. Після виконання серенади у Бертольда зникла:
а) туга; б) лиха думка; в) надія; г) жорстокість.
11. У військовому поході солдат розважала:
а) пісня; б) музика; в) Ізідора; г) вільна думка.
12. Завойовуючи бусурманські міста, Бертольдо відчував себе:
а) сміливим; б) щасливим; в) бадьорим; г) жорстоким.

Карта самооцінки роботи в групі

Критерії	Оцінка (+/-)
1. Роль у групі	
2. Ставлення до власних висловлювань.	
4. Допомога іншим членам групи (поза власним завданням)	
5. Загальна оцінка	

Карта самооцінки роботи в групі

Критерії	Оцінка (+/-)
1. Роль у групі	
2. Ставлення до власних висловлювань.	
4. Допомога іншим членам групи (поза власним завданням)	
5. Загальна оцінка	

Карта самооцінки роботи в групі

Критерії	Оцінка (+/-)
1. Роль у групі	
2. Ставлення до власних висловлювань.	
4. Допомога іншим членам групи (поза власним завданням)	
5. Загальна оцінка	

Карта самооцінки роботи в групі

Критерії	Оцінка (+/-)
1. Роль у групі	
2. Ставлення до власних висловлювань.	
4. Допомога іншим членам групи (поза власним завданням)	
5. Загальна оцінка	

Карта самооцінки роботи в групі

Критерії	Оцінка (+/-)
1. Роль у групі	
2. Ставлення до власних висловлювань.	
4. Допомога іншим членам групи (поза власним завданням)	

Критерії	Оцінка (+/-)
завданням)	
5. Загальна оцінка	